

Универзитет
Год. XXXIII

Будаћијска
15 априла 1929 Кроб Флекоид
Број 3

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН
ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

УНИВЕРЗИТЕТСКА ВИБЛНОВА
БИБЛИОТЕКА

САДРЖАЈ

	СТРАНА
Нова Општинска Управа	1
Указ Њ. В. Краља, којим је разрешена стара, а постављена нова Општинска Управа	2
Измене и допуне у Закону о Општинама	3
 СЛУЖБЕНИ ДЕО 	
Свечана седница и предаја дужности	6
Састав нових одборника по занимањима	7
Подела рада	8
Предаја дужности по одељењима	8
Рад Општинског Одбора	8
Споразум Општине са Кланичним Друштвом	11
Правилник о попису и евидентији становништва	13
Наредба шефовима одељења	14
Проглас Београђанима за попис становништва	15
 НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО 	
Наши паркови	17
Међутрадска сарадња	18
Комуналне занимљивости широм света	19
Општинске таксене марке	20
Практичне белешке: Рад општинских амбуланти	20

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ОРГАН ОПШТИНЕ ГРАДА БЕОГРАДА

Год. XXXIII

Београд, 15 априла 1929

Број 5

Годишња претплата	100.— дин.
На пола године	50.— дин.
За три месеца	25.— дин.

Излази
деведесет
месечно

Претплату слати упутницом администрацији: Узун-Миркова 1
а све кореспонденције уредништву.

Нова Општинска Управа

Указом Њ. В. Краља од 14 фебруара 1929. године постављена је нова Општинска Управа коју сачињавају: г. Милош Савчић, инжињер, Председник Општине и Потпредседници г. Др. Милослав Стојадиновић и г. Војислав Зађина, универз. професор, г. Исидор Прокић, адв., кмет правник. Истим указом наименованы су и нови општински одборници чија се имена објављују у овом броју.

Исти обзори који су одлучили појаву новог стања од 6. јануара били су од пресудног утицаја и за наименовање нове Општинске Управе. Односи који су се формирали у држави са свима незгодним утицајима, који су у осетној мери отежавали рад Државне Управе, испољавали су се такође и у раду Општинских Управа, а напосе код већих градских Општина. И Престоничка Општина није могла да се ослободи тих утицаја.

Њ. В. Краљ водећи рачуна о потребама земље и Престонице и руководећи се жељом што брже консолидације свих односа довео је на управу људе радне, од знања и искуства, а то је исти случај и са самим Одбором у коме сада седе представници науке, привредних стапежа и других друштвених редова.

Нова формација Суда и Одбора примљена је од грађанства Престонице са пуно поверења и вере у будућност Београда, чијим пословима у Општини рукују сада нови људи. Постоји опште уверење да ће деполитизирана Управа дати добре резултате и поред свих педаћа које прате њен рад с обзиром на тешко финансијско стање и оскудну средстава у општини.

Нова Општинска Управа приступила је одмах реорганизацији целокупне службе, гледајући у томе један од веома важних задатака

за боље сређивање прилика у Општини. Она се стара да реорганизацијом те службе учини излишним већи број чиновништва, које се иначе нагомилало у великим размерама и преко оквира стварне потребе. Сам факат да одобрени буџет за ову годину показује дефicit чини нужним брзо извођење реформама персоналног карактера.

Упоредно са овим, нова Општинска Управа постараће се да се обављање свих послова стави на једну рационалну основу, како би се на тој страни постигле знатне уштеде, а грађанству дало задовољење у сваком погледу.

Општинска Управа приступила је већ организацији Општинске Штедионице, која, и ако аутономно тело, даје безброј могућности Општини за олакшавање послова финансијског карактера, тако да ће на тај начин целокупна администрација и наплата моћи да се упрости до максимума. Извршен је избор новог директора Општинске Штедионице и његовог помоћника који су већ на послу припремних радова, како би Штедионица ускоро могла да отпочне свој рад.

Својим енергичним мерама Општинска Управа настоји да обезбеди што правилнију наплату прихода, како текућих тако и оних који су заостали из прошлих година. На једној страни уштеде код личних расхода, на другој страни систематско увеличавање прихода, даје могућности не само да се дугови постепено ликвидирају, него да се тако исто ускоро омогуће и радови за које су иначе потребне веће суме.

Небројено је задатака који очекују нову Општинску Управу. Ти задаци су и сложени и многоструки. Већ и по износу самога буџета, који надмашује буџете многих Министарстава, види се и сва обилност као и важност општин-

ског посла. У Општини су заступљени готово сви ресори, изузимајући војног, но за то Општина има такове послове које не познаје држава, као водовод, канализација и томе слично. Отуда управљање Општином није лака ствар, јер су поред стручности, потребна и обилна материјална средства. Данашња несразмерна између личних и материјалних расхода мора да се уклони уношењем што већих суми у инвестиције, као и за друге хумане, социјалне, културне и привредне потребе.

Независно од рада предходних Управа нова Управа настоји свим силама да примени своја схватања у питању реорганизације Општине. Она се не руководи ни у колико обзирима прошлости, колико једном и непоколебљивом тежњом да Београд, Престоница свих Срба, Хрвата и Словенаца, достигне степен завидног уређења, како на техничком, тако и на свима другим пољима. У пројекат нове Општинске Управе улази и брза израда Грађевинског Закона, који чини нужни и нераздвојени део самог регулационог плана. Садањи Грађевински Закон је преживео и не одговара више ни у

колико потребама једне модерне вароши. Суд је стао на гледиште да не уводи Уредбу за промену Генералног Плана, нити ће прибегавати ма каквом раду »на парче«, услед чега је и одлучио доношење новог Грађевинског Закона.

Председништво Општине одбило је на седници Одбора да даје опширену изјаву о своме програму. То је учинило, јер је потребно да се претходно види право стање ствари и обаве послови организационог карактера који не трпе одлагања. У ту сврху изведене су редукције, а тако исто образован је и један Анкетни Одбор који ће у наредним данима поднети штампан извештај о стању општинских финансија, које је затекла нова Управа.

Вршећи савесно и са пуно љубави поверију јој дужност, Општинска Управа иступиће ускоро и са једним опширенijim програмом, са којим ће упознати Одбор и грађанство.

Уверена потпуно да ће је грађанство помагати у напорном раду, нова Општинска Управа нахиће у том довољно потстрека за даље иницијативе на пољу модерног уређења Београда које јој искрено лежи на срцу.

Указом Њ. В. Краља разрешена је стара, а постављена нова Општинска Управа

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

На основу чл. 2. закона од 6. јануара 1929.
године о изменама закона о општинама и об-
ласним самоуправама и чл. 3. закона од 12.
фебрура 1929. године о изменама у законима о
општинама, а на предлог Председника Нашег
Министарског Савета, Нашег Министра Уну-
трашњих Дела, постављамо управу општине
града Београда и то:

за председника:

Милоша Савчића, инжињера и бившег Мини-
стра;

за подпредседнике

Д-р Милослава Стојадиновића, секретара
Занатске Коморе;

Д-р Војислава Ј. Зајину, инжињера и профе-
сора Универзитета, поред досадашње дужности;

за кмета правника:

Исидора Протића, адвоката;

за одборнике:

Д-р Александра М. Леко, хемичара, профе-
сора Универзитета,

Алberta Fирта, електротехничара, подпред-
седника Занатске Коморе,

Благоја Брачинца, секретара савеза металских
радника,

Бранка Поповића, архитекту, професора Уни-
верзитета,

Благоја Антонијевића, трговца, председника
Трговачке Омладине,

Д-р Букића Пијаде, лекара,

Васу Лазаревића, начелника Министарства
Унутрашњих Дела у пензији,

Милића Сокића, инжињера,

Владу Петровића, председника Југословенског
Учитељског Удружења,

Драгишу Матејића, трговца, председника
Извозничког Удружења,

Д-р Драгољуба Ђ. Новаковића, генералног директора Народне Банке,
 Драгољуба Милошевића, абаџију, председника Абачиског Удружења и првог секретара Земаљског Савеза Занатлиских Еснафа и Удружења,
 Д-р Драгољуба Аранђеловића, професора Универзитета,
 Димитрија Станчуловића, трговца,
 Душана Милићевића, рентијера, Председника Средишњог Савеза Гостионичарских Удружења,
 Ђорђа П. Радојловића, трговца, председника Трговачке Коморе,
 Ђуру Бајаловића, архитекту,
 Јеврема Поповића, директора Министрове Контроле Целокупног Саобраћаја,
 Јована Дравића, професора Вишег Педагошке Школе,
 Јосифа Фрида, обућара, члана управе Занатске Коморе,
 Клементија Букавца, инжињера, председника Инжињерске Коморе,
 Кирила Савића, инжињера, професора Универзитета,
 Крсту Гиновића, месара, подпредседника Занатске Коморе и члана управе Земаљског Савеза Занатлиских Еснафа и Удружења,
 Д-р Лазара Генчића, лекара, председника Лекарске Коморе,
 Д-р Љубу Д. Стојановића, лекара,
 Милана Ј. Стојановића, ташнера и председника Занатске Коморе,
 Милована Матића, трговца,
 Д-р Милорада Недељковића, генералног директора Поштанске Штедионице,
 Д-р Мићу Анића, адвоката,

Михајла Л. Ђурића, трговца, подпредседника Трговачке Коморе,
 Негослава Илића, председника Радничке Коморе,
 Обрада Благојевића, адвоката, председника Адвокадског Удружења,
 Радисава Ј. Јовановића-Ресавца, трговца,
 Ранисава М. Аврамовића, помоћника Министра Саобраћаја у пензији, председника Југословенског Инжињерског Удружења,
 Ранка Живковића, грађевинара, председника Савеза Грађевинара и члана управе Занатске Коморе,
 Светозара Г. Гојевца, индустриског индустријалаца, подпредседника Индустриске Коморе,
 Стевана Бесарића, начелника Дирекције Вода, Страшимира Ј. Милетића, адвоката,
 Танасија Д. Здравковића, трговца,
 Тасу Максимовића, каферију,
 Тихомира Панића, трговца,
 Тјешимира Стевића, професора и новинара,
 Тришу Јовановића, кројача,
 Хасана Ребца, начелника Министарства Вера,
 Шемаја Демаја, адвоката.
 Преседник Нашег Министарског Савета, наш Министар Унутрашњих Дела, нека изврши овај указ.

14. фебруара 1929. године.
 у Београду.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Председник Министарског Савета
 Министар Унутрашњих Дела
 Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
 Дивизијски Ђенерал,
 Пет. Живковић, с. р.

Измене и допуне у Закону о Општинама

I

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и воли Народној
 КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

На предлог Нашег Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Председника Нашег Министарског Савета, прописујемо и проглашујемо:

**ЗАКОН
о изменама и допунама у законима
о општинама.**

Члан 1.

Спајање општина, стварање нових општина разгруписавањем, одвајање поједињих места од једне општине и придавање другој, као и одређивање назива и седишта општинама, вршиће се, од дана ступња на снагу овога закона, уредбом Министра Унутрашњих Дела по пристанку Председника Министарског Савета.

Све ове промене објављиваће се у „Службеним Новинама“.

Члан 2.

Општински зборови, где су законом предвиђени, укидају се и све њихове надлежности, било по закону о општинама, било по специјалним законима, вршиће општински одбори.

Где по законима постоје сеоски (местни) зборови (скупштине) укидају се и замењују местном управом од 5—10 грађана дотичног места, које именује велики жупан дотичне области.

Члан 3.

Управа општине града Београда састављена је од председника, два подпредседника, једног кмета са свршеним правним факултетом и четрдесет пет одборника.

За пуноважна решења општинског суда потребан је потпис председника и два подпредседника.

Председника у случају одсуства или спречености замењују подпредседници по реду назимовања, а подпредседнике замењује кмет правник.

За суђење по грађанској судском поступку, уредби о убрзању рада, као и за иступна дела по општем кривичном законику и по нарочитим законима, који спадају у надлежност општинског суда, надлежан је кмет правник. У случају његове спречености или одсуства замењује га у суђењу један од чиновника општине, који мора имати правни факултет, кога у ту сврху одређује председник или његов заменик.

Све послове, који су до сада по закону о општинама од 5. јуна 1903. године или по специјалним законима вршили чланови општинског суда (кметови), може у Београду председник општине одлуком о распореду рада пренети на поједине општинске службенике, као и послове означене у тач. 3., 4. и 6. чл. 109. поменутог закона.

Члан 4

У градовима, којима је законом или статутом стављено у надлежност вршење опште управне власти у првом степену, могу се за градске начелнике (поглаваре града) назимовати лица, која имају услове, који се по закону траже за општинске одборнике (већнике) и 30 година живота. Где су са оваквим условима назимованы начелници (поглавари града), за вођење опште управних послова мора град имати службеника, који има услова за срес-

тог поглавара прописане законом о општој управи.

Члан 5.

Овлашћује се Министар Унутрашњих Дела, да може уредбом изменити досадашњи број одборника у општинама.

Члан 6.

Овај закон ступа у живот и добија обавезну снагу кад се обнародује у „Службеним Новинама“.

С. бр. 550.

12. фебруара 1929. године.

у Београду.

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Председник Министарског Савета
и Министар Унутрашњих Дела,
Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
Дивизијски Ђенерал,
Пет. Живковић, с. р.

Видео и ставио Државни Печат,
Чувар Државног Печата,
Министар Правде,
Д-р М. Сршић, с. р.

Председник Министарског Савета,
Министар Унутрашњих Дела,
Почасни Ађутант Њ. В. Краља,
Дивизијски Ђенерал,
Пет. Живковић, с. р.

II

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости Божјој и вољи Народној
КРАЉ СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА

На предлог Нашег Министра Унутрашњих Дела, а по саслушању Председника Нашег Министарског Савета, прописујемо и проглашавамо.

ЗАКОН

о изменама и допунама у Закону о Општинама од 5. јуна 1903. године.

Члан 1.

Чл. 86. Закона о општинама од 5. јуна 1903. године мења се у следећем:

I.

Други став тач. 7. мења се и гласи:

„У Београду решава о свакој општинској грађевини или предузећу, ако би трошак око овога био већи од 400.000 динара и о свима

набавкама, чија вредност прелази суму од 100.000 динара.“ Овим се замењује тач. V. Уредбе од 25. јуна 1921. године.

II.

На место другог и трећег става тач. 16. ставити један став, који гласи:

„У Београду решава о отуђењу покретног и непокретног имања, као и о трампи непокретног имања, када вредност прелази суму од 200.000 динара.“ Овим се замењује тач. VI. Уредбе од 25. јуна 1921. године.

III.

Престају важити за општину града Београда тач. 2., 5., 9., 10., 14., 16. и 21. и тач. VII. Уредбе од 25. јуна 1921. године.

Члан 2.

Суд општине града Београда решава о свима оним предметима и пословима, који Законом о општинама и другим законима нису изречно стављени у надлежност општинског одбора, а треба да их реши или уради општина. Но Суд може, ако за потребно нађе, у појединим пословима предходно саслушати мишљење општинског одбора, или му пропустити и решавање о њима.

Члан 3.

За издавање свих уверења, која су Законом о општинама или другим законима стављена у надлежност општинског суда и одбора, надлежан је у Београду:

а) шеф административног одељења, ако их траже приватна лица

б) колегијум од три чиновника општине, ако се уверења издају на захтев власти. У овај колегијум улазе: шеф административног одељења, који мора бити дипломирани правник и два чиновника општине, које у ту сврху одређује општински суд својим решењем на годину дана у почетку сваке године, одређујући им у исто време и заменике, који ће их замењивати у случају спречености.

Члан 4.

Овлашћује се суд општине града Београда, да по претходном саслушању општинског одбора пропише нов статут за општинско особље и прописати основни стицања права на пензију. Статут ће добити обавезну снагу, кад га одобри Министар Унутрашњих Дела.

Укидају се и престају важити тач. 4., 5., 7.,

и 9. чл. 118. а закона о општинама с тим ограничењем, да одредбе из тач. 5., у колико се односе на до сада стечена права на пензију остају и даље на снази.

Решењем општинског суда биће решено питање отпремнине оних чиновника, који се отпуштају из службе, а по досадашњем статуту су стекли право на сталност у служби.

Члан 5.

Престају важати за општину града Београда последње реченице чл. 133. Закона о општинама, које гласе: „и то само по решењу одбора“, као и нов став тога члана прописан уредбом од 25. јуна 1921. године.

Члан 6.

Овлашћује се суд општине града Београда, да пропиши правилник о попису становништва у Београду, који ће добити обавезну снагу, кад га одобри Министар Унутрашњих Дела у споразуму са Министром Социјалне Политике.

За неиспуњење појединих његових одредаба правилником ће бити прописана повчана казна од 50—1000 динара, или затвор од 1—20 дана.

Казну изриче кмет правник у корист општинског фонда за потпомагање сиротиње. Против његове пресуде има места жалби Првостепеном Суду у року од три дана.

Овај закон ступа у живот и добија обавезну снагу кад се обнародује у „Службеним Новима“.

С.Бр. 1170.

11. марта 1929. године.
у Београду,

АЛЕКСАНДАР, с. р.

Председник Министарског Савета
и Министар Унутрашњих Дела.
Почасни Ађутант Џ. В. Краља.

Дивизијски Ђенерал,

Пет. Живковић, с. р.

Видео и ставио Државни Печат.
Чувар Државног Печата.

Министар Правде

Д-р М. Сршкић, с. р.

Председник Министарског Савета.
Министар Унутрашњих Дела,
Почасни Ађутант Џ. В. Краља,
Дивизијски Ђенерал,
Пет. Живковић, с. р.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Свечана седница и предаја дужности

18. фебруар одржана је свечана седница ради предаје и пријема дужности. Тога дана тачно у 11. часова пре подне, у великој дворани, дотадањи председник г. Др. Коста Кумануди, предао је, у име старе управе, дужност новоме председнику г. Милошу Савчићу.

Записник ове свечане седнице гласи:

ЗАПИСНИК

15, односно прве Редовне Седнице Одбора Општине Београдске, одржане 18. фебруара 1929. год. у 11 часова пре подне.

Председавали г. Д-р Коста Кумануди и г. Милош Савчић.

Деловођа, Драгутин Ј. Ранковић.

Присутни сви нови одборници сем г. г. Благоја Брачинца, Драгољуба Милошевића, Ђорђа Радојловића, Михаила Ђурића, Негослава Илића, Ранисава Аврамовића, Трише Јовановића.

Г. Д-р Коста Кумануди отвара седницу у 11 часова и чита Указ Њ. В. Краља од 14. ов. мес. којим је постављена нова Управа и то:

За Председника Милош Савчић, инжињер и бивши Министар.

За Потпредседнике: Д-р Милослав Стојадиновић, публициста, секретар Занатске Коморе и Д-р Војислав Ј. Заћина, инжињер и професор Универзитета, поред досадашње дужности.

За кмета-правника Исидор Протић, адвокат.

За одборнике г. г.: Д-р Александар М. Леко, хемичар, професор Универзитета; Алберт Фирт, електротехничар, потпредседник Занатске Коморе; Благоје Брачинац, секретар Савеза Металских Радника; Бранко Поповић, архитекта, професор Универзитета; Благоје Антонијевић, трговац, председник Трговачке Омладине; Д-р Букић Пијаде, лекар; Васа Лазаревић, начелник Мин. Унутрашњих Дела у пензији; Милић Сокић, инжињер; Влада Петровић, председник Југословенског Учитељског Удружења; Драгиша Матејић, трговац, председник Извозничког Удружења; Д-р Драгољуб Ђ. Новаковић, генерални директор Народне Банке; Драгољуб Милошевић, абација, председник Абацијског Удружења и први секретар Земаљског Савеза Земаљских Еснафа и Удружења; Д-р Драгољуб

Аранђеловић, професор Универзитета; Димитрије Станчоловић, трговац; Душан Милићевић, рентијер, председник Средишњог Савеза Гостионичарских Удружења; Ђорђе П. Радојловић, трговац, председник Трговачке Коморе; Ђура Бајаловић, архитекта; Јеврем Поповић, директор Министрове Контроле Целокупног Саобраћаја; Јован Дравић, професор Више Педагошке Школе; Јосиф Фрид. обућар, члан Управе Занатске Коморе; Клементије Букавац, инжињер, председник Инжињерске Коморе, Кирило Савић, инжињер професор Универзитета; Крста Гиновић, месар, подпредседник Занатске Коморе и члан Управе Земаљског Савеза Занатлијских Еснафа и Удружења; Д-р Лазар Генчић, лекар, председник Лекарске Коморе; Д-р Љуба Д. Стојановић, лекар; Милан Ј. Стојановић, ташнер и председник Занатске Коморе; Милован Матић, трговац; Д-р Милорад Недељковић, генерални директор Поштанске Штедионице; Д-р Мића Анић, адвокат; Михајло Л. Ђурић, трговац, подпредседник Грговачке Коморе; Негослав Илић, председник Радничке Коморе; Обрад Благојевић, адвокат, председник Адвокатског Удружења; Радисав Ј. Јовановић-Ресавац, трговац; Ранислав М. Аврамовић, помоћник Министра Саобраћаја у пензији, Председник Југословенског Инжињерског Удружења; Ранко Живковић, грађевинар, председник Савеза Грађевинара и члан Управе Занатске Коморе; Светозар Г. Гојевац, индустиријалац, подпредседник Индустијске Коморе; Стеван Бесарић, начелник Дирекција Вода; Страшимир Љ. Милетић, адвокат; Танасије Д. Здравковић, трговац; Таса Максимовић, каферија; Тихомир Панић, трговац; Тјешимир Старчевић, професор и новинар; Триша Јовановић кројач; Хасан Ребац, начелник Мин. Вера, Шемајо де Мајо, адвокат.

Приступа се заклетви православних одборника.

По извршеној заклетви првата г. Божић одржао је кратак говор, у коме је казао, да стара управа за собом оставља видан и светао рад и жели новој управи да продужи истим путем како би се Београд изравнао са осталим суседним престоницама.

Затим су заклети одборници мојсијеве вере,

www.novine.rs г. Мића Анић, католик и г. Хасан Ребац, муслиман.

Пошто је Одбор заклет извршена је заклетва и Управе, г. г. Милоша Савчића, Мил. Стојадиновића, В. Зајине и Исидора Протића.

Г. Д-р Куманди уступа председничко место г. Савчићу са овим речима: „Допустите, да вам овом приликом честитам Председништво Општине Града Београда. Ви сте познати као енергичак и радан човек и зато сам уверен да ће наша Општина бити напредна у сваком по гледу. А од господе одборника желим да вас помогну у раду. У то име ја вам честитам да нашњи почетак рада и желим да вам он буде срећан и благословен.“

Заузевши председничко место г. Савчић је одржао следећи говор:

„Господо одборници, после обављене заклетве, молим вас, да ми дозволите да, примајући дужност општинске управе, кажем неколико речи.

Сматрам да нам је заједничка дужност, да пре свега на овој свечачој седници поздравимо носиоца и чувара држavnог јединства Н. В. Краља Александра (Живео!) и Краљевску Владу, као извршиоца Његових идеја.

Једновремено молим вас да ми дозволите да у име ваше и своје изјавим да ћемо без резерве дати пуну нашу сарадњу и сву помоћ за сретан и успешан рад новога стања од 6. јануара, као и за напредак Београда, као једног културног центра наше државе. Морамо признати да се у последње време Београд као престоница почeo развијати и да је за његово даље напредовање потребно уложити велике напоре у раду и материјалне жртве, како би збило постао модерни савремени град. Исто тако морамо констатовати да је напредак Београда у многоје био отежан партизанском политиком општинских управа, које нису могле показати оне резултате, које би могле према својој способности дати, да нису имале сметње у горњем смислу.

Тешкоће од партизанства прекинуте су новим стањем 6. јануара и последњим изменама и допунама општинског закона и тада се сигурно може рећи да је могућност ту, да у Општини пођу радови много бржим темпом: на организацији радова, увођење простије администрације, обезбеђење сталности општинских чиновника, јачању општинских финансија, рационалном прикупљању општинских прихода

и т. д. Све те нужне реформе утицаје на побољшање економских и социјалних услова за живот грађана. Познато је да је за умножавање и повећање Београда врло важно да Београд буде у могућности понудити грађанству што боље хигијенске, социјалне и економске услове за бољи, лакши и што јефтинији живот.

Да би нова управа могла одговорити свим очекивањима Београђана неопходно је потребно да она свом енергијом прионе на рад и да је Одбор у томе искрено и свесрдно помаже. Толико сам сматрао за дужност да овом приликом напоменем. Што се тиче програма рада нове управе не мислим га изности. Потребно је прво упознати се са пословима и у коме се стању налазе. Ја лично налазим да је много боље радити него правити опсежне програме.

После свега овога поново вас молим, господо одборници, за искрену сарадњу за напредак Београда. У толико пре што нас на томе путу не чекају лаки послови. Ја са своје стране обећавам, да ћу за тај посао унети све своје знање, снагу, искуство и организаторску моћ, а надам се да сва остала господа неће од овога изостати.

После овога Председник г. Савчић закључује седницу у 11.30 часова пре подне.

Оверавају:

Деловођа,

Председник

Драг. Ј. Ранковић, с. р. Београдске Општине

Милош Савчић, с. р.

САСТАВ НОВИХ ОДБОРНИКА ПО ЗАНИМАЊИМА

Председник г. Милош Савчић, по занимању је инжињер. Први подпредседник г. Др. Милослав Стојадиновић је Секретар Занатске Коморе, а други г. Војислав Зајина, професор Универзитета. Кмет-правник г. Исидор Протић је адвокат.

Међу одборницима највише је трговача. Од укупних 45 одборника, деветорица, т. ј. једна петина, припада трговачком сталежу. За њима долазе занатлије, седморица. Затим, пет чиновника; четири професора Универзитета; четири адвоката; три инжињера; три лекара; два професора; два гостионичара; два директора банке; два радника; један учитељ и један индустријалац.

Подела рада

За прво време, у начелу је решено да први подпредседник г. Др. Милослав Стојадиновић прими сва административна одељења, а други подпредседник г. Зајина сва техничка одељења.

Надлежност рада кмета правника регулисана је четвртом алинејом чл. 3. Закона о изменама и допунама закона о општинама која гласи:

„За суђење по грађанском Судском Поступку, Уредби о убрзању рада, као и за иступна дела по општем Законику и по нарочитим законима, који спадају у надлежност општинског суда, надлежан је кмет правник.“

Предаја дужности по одељењима

Предаја дужности од стране ранијих кметова и одборника у појединачним одељењима извршена је у току недеље. Пунијском примопредаје присутни су били ранији ресорни кметови из ато нарочито одређени чланови новога одбора од стране г. Савчића. Предаји дужности благајне присуствовали су први подпредседник г. Др. Стојадиновић, бивши кмет правник г. Витор Крстић, шеф Финансијске управе г. Драг. Бабић и рачуноиспитач г. Влада Ристић.

Предаји дужности благајне у Централи били су присутни подпредседник г. Зајина, бивши кмет Централе г. Бор. Окановић и управници Г. г. Стаматовић и Недељковић.

Рад Општинског Одбора

16 - Друга Редовна Седница Одбора Општине Београдске, одржана је 1. марта 1929. год., у 6 часова по подне.

Председавао је Председник г. Милош Савчић. Деловоћа, Драгутин Ј. Ранковић.

Од одборника били су г. г.: Драг. Матејић Мих. Л. Ђурић, инж. М. М. Сокић, Х. М. Ребац О. Б. Благојевић, Кирило Савић, Ђура Бајаловић, Ј. Поповић, Танасије Ѓздравковић, Д-р Страш. Љ. Милетић, Дим. Г. Станчоловић, Бор. Антонијевић, Триша Јовановић, Таса Максимовић, Д-р Б. Пијаде, Свет. Гојевац, Д-р Драг. Аранђеловић. Д-р Лазар Генчић, Влад. К. Петровић, К. Гиновић, инж. К. Буковац, Милован Матић, Шемајо Демајо, Бранко Поповић, Д-р Мића Анић, Душ. Г. Милићевић, Васа Лазаревић, Д-р Драг. Ђ. Новаковић, Тихомир Панић, Јов. Дравић, Д-р Љ. Стојановић, Тјешимир Старчевић, Д-р М. Недељковић, Др. К. Милошевић, Јосиф Фрид, Р. Живковић и Д-р Александар Леко.

1.

Прочитан и примљен записник претходне седнице.

2.

Заклети су одборници г. г. Трифун Јовановић, Михајло Ђурић и Драгољуб Милошевић.

САОПШТЕЊА

а) Извинули су се за вечерашњу седницу одборници г. г. Негослав Илић, Благоје Брачићац, Милан Стојановић,

б) У Грађевински Одбор су изabrati за председника г. Д-р Војислав Зајина, подпредседник Београдске Општине и за члана г. Д-р Букић Пијаде.

в) У одбор за радничка склоништа изabratи су: Подпредседник Општине г. Д-р Мил. Стојадиновић и одборник г. Милић Сокић.

3.

На прелог АБр. 3121 Одбор је

РЕШИО:

Да се грађанима насеља око Цветкове Механе, за калдрмишење господарског пута, уступи 500 м³ старога камена из турске калдрме с тим да сопственици сами изврше пренос истог од Тркалишта до места где радишица.

Г. Д-р Милорад Недељковић пита зашто Управа не даје експозе о своме раду јер сматра да је за то имала времена. Желео би да зна шта се ради и пита да ли се Одбор може надати изјави.

Председник г. Савчић одговара да је Управа ступила на дужност пре 12 дана. При пријему дужности изјавио је да не жели износити програм, већ треба да се ради. Противан је одборским секцијама јер сматра да се њима послови отежавају. Када дође неки важнији предмет онда ће се предложити одбору, да из своје средине изабере нарочити одбор за проучавање тога питања. Ми имамо да покажемо ефективан рад а не да дајемо лепе речи. Права одбора неће се крњити.

www.Gunja.rs Душан Милићевић пита на који ће начин одбор вршити контролу.

Председник г. Савчић: Објашњава начин контроле одбора и каже, да одборници могу тражити извештај о свему што се ради у Општини.

Г. Др. Недељковић: Понова изјављује да је потребно дати експозе.

Г. Д-р Драг. Аранђеловић: Треба бити наисто са својим положајем. Ми истина нисмо изабрати од грађана, али наш избор одговара жељи већине независних грађана београдских. Управа треба да води рачуна о тежњама грађана; она може обећати да ћемо експозе добити. Управа треба да обећа да ће радити на питањима воде, електрике, калдрме и малих станови. Са своје стране изјављује да ће се увек руководити искренопшту према свему што је добро. Моли да се на идућој седници да изјава, да ће се на горњим питањима радити.

Председник г. Савчић: Изјављује да су узлудне све жеље ако нема материјалних средстава. Управа ће штедети и старати се да се општински приходи правилно утерују у општинску касу. Администрација се мора поправити. Општинска Штедионица се мора организовати на аутономној основи.

Персонала има много и неспособног. Крађе се дешавају често. Прече је све то уредити и правити програме. Београд је најскупља варош. Таксе су велике и њих треба тако прописати да нико не избегава њихово плаћање.

Г. Д-р Страшимир Милетић: Налази да није било места овој дискусији и да треба радити експедитивно. Моли да се ради по дневном реду. Што се тиче програма рада увиђа да је г. Председник већ ушао у све послове. Тражи да се све ствари расправљају по комисијама.

Г. Бранко Поповић: Сматра да је потребно расправити однос између Суда и Одбора. Пита вашто је 230 службеника отпуштено из службе, а међу њима се налази већи број спремних и одличних службеника. Чита одредбе из статута које се на службенике односе.

Председник г. Савчић: Налази да управа није дужна да отпусте саопштава одбору. Кад се буду бирали чивовници онда се о томе може дискутовати. Одбор не може улазити у извршну власт суда. Помиње пример народних посланика, који су се мешали у извршну власт владе.

Г. Бранко Поповић: Ради објашњења каже да је одбор компетентан да буде обавештен о смени чиновника.

4.

На предлог АБр.4700 Одбор је
РЕШИО:

Да се приме у чланство Општине Београдске следећа лица: Витомир Божић, месар, Стеван Богдановић, обућар, Миле Жегарац, трг. помоћник, Милутин Диовић, трговац, Ђура Митровић, трговац, Петар Мартиновић, пензионер. Бранимир Костић, таљигаш, Миодраг Јовановић, службеник, Јован Гавански, месар, Војин Раказовски, лимар, Михајло Ђосић, келнер, Коста Петровић кројач, Светозар Величковић, келнер, Радомир Гојковић, пожарник, Милева Обрадовић, домаћица, Богољуб Радовановић, каферија, Риста Јовановић, бив. трговац, Радован Благојевић, инжињер, Симеун Бугарчић, раденик, Милорад Попов, трг. агент, Александар Ристић, месар, Самуел Хајм-Сион, трг. помоћник, Живко Лазаревић, служитељ, Нурија Тахрић, берберин, Ратко Раткајец, келнер, Бранислав Р. Ђокић, трг. помоћник, Јосиф Буклин, радник, Јован Катарош, трг. помоћник, Радисав Огњановић, трговац, Лука Маринковић, свирач, Стеван Станковић, паркетар, Радивоје Радовановић, каферија, Данило Коен, инжињер, Цветан Ђорђевић, ђак, Милош Танасијевић, келнер, Сојка Јездин, домаћица, Никола Гавочић, банкар, чиновник, Стјепан Сучић, новинар, Рахимил Ешкенази, типограф, Иван Франић, музикант, Павле Рушпф, магистр. фармације, Марко Каличанин, пекар и Димитрије Јовановић бравар.

5.

На основу чл. 17. тач. 3. уредбе о Месним и Обласним Школским Одборима изабрати су за чланове Обласног Школског Одбора и то:

1. — Г. Јован Дравић, општински одборник, за рејон Теразијске осн. школе.
2. — Г. Васа Лазаревић, општински одборник, за рејон осн. школе Краља Петра.
3. — Г. Влада Петровић, учитељ и општински одборник, за рејон Вежбаонице Женске Учитељске Школе.
4. — Г. Кирило Савић, општински одборник, за рејон осн. школе на Сењаку.
5. — Г. Алберт Фирт, општински одборник, за рејон осн. школе на Западном Врачару.
6. — Г. Милић Сокић, општински одборник, за рејон осн. школе на Источном Врачару.
7. — Г. Тјешимир Старчевић, општински одборник за рејон осн. школе Св. Саве на Савинцу.

8. — Г. Ранко Живковић, општински одборник, за рејон осн. школе на Смедеревском Ђерму.

9. — Г. Милорад Пантић, трговац, за рејон осн. школе на Вождовцу.

10. — Г. Ђура Бајаловић, општински одборник, за рејон осн. школе Старине Новака.

11. — Г. Крста Гиновић, општински одборник, за рејон осн. школе Палилуске.

12. — Г. Трифун Јовановић, општински одборник, за рејон осн. школе Дунавске.

13. — Г. Димитрије Станчуловић, општински одборник, за рејон осн. школе у Топчидеру.

14. — Г. Драгољуб Милошевић, општински одборник, за рејон осн. школе Савске.

15. — Г. Благоје Брачинац, општински одборник, за рејон осн. школе Булбулдер.

16. — Г. Влада Петровић, трг. рејон осн. школе Душановац.

6.

У Одбору Општинске Штедионице изабрати су и то:

1. — Г. Радисав Јовановић-Ресавац на место Данила Катића.

2. — Г. Јосиф Фрид на место Томе Раденковића; и

3. — Г. Танасије Здравковић на место Јована Гавриловића.

У дискусији по овоме предмету г. г. Шемајо де Мајо и Страшимир Милетић били су противни смени старих чланова, налазећи да су они били изабрати као представници грађана а не као одборници.

Ово мишљење побијали су Подпредседник г. Стојадиновић и Васа Лазаревић.

Председник г. Савчић прочитao је правила статута из којих се види да је ова ствар јасна. Мисли да ће се и овај статут морати да мења и да се Штедионици да већа аутономија.

Г. Д-р Драг Новаковић налази да општинске финансије не треба да се мешају са финансијама штедионице.

Предлог је примљен већином гласова.

7.

Тач. 6.: Колаудације — скинута је с дневног реда с тим да све ове предмете проуче одборници г. г. Бранко Поповић, Клементије Буковац, Ђура Бајаловић и о томе поднесу извештај одбору.

8.

На предлог АБр. 3634 Одбор је

РЕШИО:

Да се стари камен извађен из калдрме на делу Гробљанске улице од Јеврејског Гробља до циглане Друштва „Пионир“, уступи као својина поменутом друштву пошто је исто право својине пуноправним сведоцима доказано.

9.

На предлог АБр. 3513 Одбор је

РЕШИО:

Да се Друштву Anglo Југословенско Петрољеско А. Д. врати кауција у износу од 25 комада обвезница ратне штете, а која је кауција била положена за лиферацију 80.000 кгр. нафте, пошто је поменуте Друштво лиферацију ове нафте, за потребе Управе Водовода, уредно извршило.

10.

Тач. 9.: Пренос материјала у Раковици скинута је се дневног реда да би се цене могле једном проучити.

11.

Предмет Импрегнације А. Д. скинут је с дневног реда и упућен Правној Секцији.

12.

Подпредседник г. Д-р Мил. Стојадиновић образложава предлог Суда да се 15. априла ове године изврши попис становништва у Београду и моли да Одбор донесе начелну одлуку по овоме, како би се одмах приступило обраzoвању комисије за извођење пописа и свима претходним радовима.

Г. Васа Лазаревић је противан да се попис врши 15. априла и налази да би требало одредити комисију која би ово питање проучила. Мисли да би попис коштао много и не би се рентиравао да се он врши само за то да би се задовојила радозналост. Требало би сачекати државни попис у 1930. години.

Г. Страшимир Милетић: Боји се да неће бити резултата, јер питање није проучено.

Г. Д-р Мил. Недељковић: Каже да није згодно да се о овоме сада решава јер су одборници заморени. Седнице треба сазивати што чешће и да дневни ред не буде велики.

Подпредседник Г. Стојадиновић одговара Г. Васи Лазаревићу да попис неће коштати више од 120.000, — динара и да за то има буџетских средстава. У исто време истиче потребу пописа као и могућност његовог извођења.

Одбор је у начелу решио, да се усвоји предлог

Суда и да се у те сврхе образује стручна комисија, која ће припремити све што треба да би се попис могао изршити 15. априла ове године.

13.

За чланове Правне Секције изабрати су: г. г. Др Драгољуб Аранђеловић, Шемајо де Мајо, Танасије Здравковић и Страшимир Милетић. Овој секцији, између осталога, даје се право издавања уверења по кривичној форми.

14.

На предлог Абр. 3205 Одбор је

РЕШИО:

Да се на основи тражења Фонда за стварање и одржање радничких установа у Београду одобри набавка материјала и намештаја за радничка склоништа у ул. Милоша Потерца бр. 4. и Млетачкој бр. 4. и то:

1. — Фабрици Глисте Јосиповића 300 кревета; 30 кревете димензије 190/90, 25 комада гвоздених ормана — а по цени кревети 300 комада по 380,— динара комад; 30 комада 340,— динара комад и 25 гвоздених ормана по 1.150,— динара комад.

2. — Стоваришту Индустриске Максом Шалго овд.; 500 комада креветских чаршава комад . . . 86.— дин.

500 комада чаршава комад . . . 74.— "

350 комада јастука комад . . . 18.50 "

500 комада јастучних навлака комад 12.— "

700 комада ланених пешкира комад 13.50 "

100 комада зимских ћебади комад 246.— "

150 летњих ћебади комад . . . 145.— "

3. — Фабрици Рубља Марјановић и Ком. 500 комада дугачких кошуља комад. . . . 48.70— "

4. — Тапетарско-Декоративној Ра-

диони С. Шмит овд. 350 комада

креветских простирики комад 360.— "

5. — Акционарском Друштву „Не-

имар“ Мали Мокри Луг. 100 комада

зимских ћебади комад . . . 220.— "

6. — Фабричном Стоваришту Текстилани. 150 комада вунених ћебади комад . . . . . 242.— "

7. — Индустриској Вунених Тканина Влада Теокаревић и Комп. Параћин. 150 комада летњих ћебади комад . . . . . 130.— "

8. — Столарској Индустриској Младене Вујовића и Друга овд.

Сав дрвени намештај за склоништа за укупну суму од 128.400.— динара.

Укупна сума за све ове набавке износи 657.775,— динара и она се има да плати из позајмице у 10.000.000.— динара намењене за подизање радничког склоништа.

15.

Предмети: Одобрење лицитације за набавку кућних бројева и набавка камена скинути су с дневног реда и остављени за идућу седницу.

Седница је закључена у 8 и по часова увече.

Оверавају

Деловођа

Председник

Драг. Ј. Ранковић, с. р. Београдске Општине
Милош Савчић, с. р.

Да је овај препис веран своме оригиналу, који се налази у књизи записника одборских одлука Општине Београдске, Суд Општине Града Београда по званичној дужности тврди.

Абр. 4836 Председник

2. марта 1929. год. Београдске Општине
Београд. Милош Савчић, с. р.

Деловођа

Драг. Ј. Ранковић, с. р.

Споразум Општине Београдске са Кланичним Друштвом

Постигнут између Општине Града Београда и Кланичног Друштва А. Д. — пређе Српског Акционарског Друштва за клање и прераду стоке — о ликвидирању односа из уговора између њих потврђеног код Кварта Варошког 13. октобра 1898. г. Бр. 8928 као и свих осталих односа.

1. — Кланично Друштво А. Д. из Београда одриче се свих права која положе

на даље клање стоке за потребе Града Београда у својој кланици а по уговору потврђеном код Кварта Варошког 13. октобра 1898. год. Бр. 8928.

Но како Општина Београдска није још у стању да предузме клање стоке за потребе вароши у својој новој кланици подигнутој на земљишту Кланичног Друштва, клање стоке вршиће се и даље у кланици Кланичног Друштва до 1. маја

1929. год. односно до онога дана када Нова Општинска Кланица почне радити, а Клнично Друштво од дана када буде овај споразум надлежно одобрен, има права да наплаћује од месара само до тога дана таксу за клање стоке са повећањем 20% од данашње таксе.

2. — Клнично Друштво А. Д. из Београда одриче се даљег права бесплатног уживања имања Општине Града Београда звано „Цеханово“, које је велико 68.681 м² а које је Општина дала на бесплатно уживање Клничном Друштву за 50 година одлуком Одбора АБр. 5512 од 11 јула 1896. год.

3. — Клнично Друштво А. Д. из Београда одриче се сваког права на накнаду за уживање његовог земљишта које је Општина Београдска узела и на њему подигла грађевине и то: а.) на целом имању друштвеним потапији Бр. 21528/96. год. и на већем делу имања по тапији Бр. 21530/96. год.

4. — Клнично Друштво А. Д. из Београда одриче се сваког права да у својој кланици коле за потребе града Београда или да за тај циљ подигне нову кланицу као и да она подигне сточни трг у Београду с тим, да га неће подићи ни на месту где је кланица, ни у близини тога места ни у опште у атару и окolini Општине Града Београда, већ се то право оставља Општини Града Београда.

5. — Имање Клничног Друштва по тапији Бр. 21528/96. год. у површини 11.975,01 кв. метара и имање истог Друштва по тапији Бр. 21530/96. год. у величини 32.359,84 кв. метара, — укупно 44.334. кв. метара и 85 кв. сантиметара на којима су подигнуте општинске грађевине уступа у својину Града Београда у размену за општинско имање звано „Цеханово“ у величини 68.681 кв. метара, које се уступа у својину Клничном Друштву из Београда, пошто је проценом утврђенода су ова имања исте вредности. Ова размена преносом тапија без икаквог терета има се извршити пред Првост. Судом одмах, а најд. ље у року од 45 дана од дана усвојеног споразума од надлежних инстанција.

6. — Вредност зграда садање општин-

ске кланице, које је Клнично Друштво подигло према поменутом уговору за потребе Општине, процениће комисија од пет чланова у коју ће свака страна одредити по два члана, а ова четворица изабрати петог члана као председника.

Иста комисија процениће и вредност земљишта Клничног Друштва по тапији Бр. 10019/23. у величини око 8.000 м² на коме је Општина подигла нови сточни трг и оборе.

Процена већине ове комисије обавезна је за обе стране. Комисија ће једновремено оригинални записник процене доставити и Општини и Клничном Друштву

Разлику у вредности имања на овај начин процењеног платиће онај уговорач чије имање износи мању вредност и то: половину при преносу тапије на Општину, а другу половину у року од два месеца по преносу тапије.

Пренос тапије од овога земљишта без терета пред Првостепеним Судом Клнично Друштво ће извршити у року од 30 дана рачунајући од дана примљеног записника комисијске процене.

7. — Клнично Друштво А. Д. одриче се свога истакнутог потраживања до краја 1928. год. од 845.000,— дин. на име повишице клничне таксе и потраживања ове повишице до дана одобрења овог споразума од надлежних инстанција, а Општина се одриче права накнаде за подигнуте преграде у хладњачи, које Општина може демонтирати и однети ако неће да ове остави Клничном Друштву.

8. — Овим споразумом, кад буде одобрен од Управног Одбора Клничног Друштва и извршном одлуком Одбора Општине Града Београда потпуно се ликвидирају сви односи засновани између Општине Града Београда, и Клничног Друштва уговором од 13. октобра 1898. год. Бр. 8928 и тада ће се тек приступити извршењу овога споразума. Ни једна страна неће имати више никаквих права ни по каквом основу према другој страни истицати ма каква потраживања по свима до сада засновним односима, произтеклих било из поменутог уговора било из чега другога по овим пословима. Примањем споразума од напред поменутих инстан-

ција има се сматрати да је поменути уговор раскинут у свима његовим одредбама онда, када се тапијама пред Првостепеним Судом изврше преноси имања из тач. 5 и 6. овога споразума и од тада Општина Београдска нема више права смесничарских на које полаже право како на заједничке грађевине, тако исто и на заједничке кланице а ни својина зграда подигнутих за потребе Општина по поменутом уговору.

А односно клања стоке за потребе Града Београда поступаће се по тач. 1. овога споразума.

9. — Таксе за пренос тапија по тач. 5. и 6. овога споразума платиће обе стране по пола, ако Суд нађе, да се не може применити одредба тач. 2. под III. 12. напомене уз Т. Бр. 12. Зак. о Таксама.

10. -- Овај споразум има се потврдити изменом писама обеју страна.

ПРАВИЛНИК о попису и евиденцији становништва у Београду

На основу чл. 6 Закона од 11. марта 1929. године о изменама и допунама у Закону о Општицама Суд Општине Града Београда прописује.

ПРАВИЛНИК

о попису и евиденцији становништва у Београду

Чл. 1.

По овом Правилнику пописаће се на дан 15. априла 1929. године целокупно становништво Београда и околине по формуларима, који се прилажу као анекси уз овај Правилник.

Под околином Београда сматрају се по овом Правилнику делови суседних општина: Вишњичке, Миријевске, Мокролушки, Кумодражке, Бањичке, Раковичке, Жарковачке и Чукаричке, у колико та насеља чине једну привредну и органску целину са Београдом. Према томе, попис ће обухватати не само атар Општине Београдске како се он води у Катастарском Одељењу Општине, него и цео реон, на коме се простире власт Управе Града Београда у погледу безбедности.

Чл. 2.

Сваки становник са ове територије дужан је да у одређеном року каже истину на сва питања, која му буду постављена у формуларима поменутим у чл. 1. овог Правилника.

Чл. 3.

Извођењем пописа управљаће комисија, у којој ће поред једног члана Суда као председника бити заступљени још и поједињи стручњаци и представници заинтересованих установа, које именују Општински Суд.

Чл. 4.

У циљу што лакше извршења пописа, поменута ће комисија поделити пописно подручје на потребан број реона, држећи се по могућству постојеће административне поделе и гледајући, да један реон не обухвати више од 20.000 ни ни мање од 10.000 становника. Она ће исто тако поделити то подручје на пописне кругове старајући се, да се грађевински блокови не цепају и да ни један пописни круг не обухвати границе двају квартова или двеју суседних општина. Један пописни круг треба да има од 250—1000 становника, према томе да ли је насеље збивено или расштркано.

Чл. 5.

На челу сваког пописног реона стајаће једно лице, које одреди комисија из редова стручно спремног општинског или државног особља. За сваки пописни круг биће постављен од комисије по један пописивач. За пописиваче ће се узимати првенствено општински службеници. У колико ових не би било довољно, Општински ће Суд замолити поједиње шефове државних установа уместу да му ставе на расположење потребан број свога особља. Ако ни то не буде довољно, остатак пописивача ће комисија изабрати међу ћацима стручних школа (Порезничке, Средњетехничке и др.) у споразуму са Управама тих школа. Женске не могу бити пописивачи.

Чл. 6.

Пописивач ће, сваки у свом кругу, делити пописне листе старешинама домаћинства два дана пре пописног дана, (претпоследњи и последњи дан), а прикупљаће листе са испуњеним

одговорима три наредна дана после дана пописа. Ко не буде до тога дана испунио листу или не буде пописивачу дао све потребне податке, биће, поред казне по чл. 10, овог Правилника, осуђен и на накнаду трошкова за пописивача и представника полицијске власти, који ће накнадно прикупити податке следећих дана по попису.

У том циљу Управа Града Београда, односно суседне општине, ставиће Општини на распореде потребан број својих органа.

Чл. 7.

Пописивачи ће водити контролу о предатим листама на формуларима, које им комисија, предвиђена у чл. 3., пропише. Упутства за извођење пописа они ће добити лично од комисије и од шефова пописних реона.

Чл. 8.

По овом Правилнику вршиће се и у будућем попис становништва поједињих делова града или околине кад то реши Суд и Одбор Општине Града Београда и одбори Министарства Унутрашњих Дела.

Чл. 9.

Начин и поступак редовне евидентије становништва у Београду после 15. априла 1929. године утврдиће се споразумом између Општине и Управе Града Београда саобразно важећим прописима а по одобрењу Министра Унутрашњих Дела.

Чл. 10.

Ко би намерно избегао од пописа или пријаве, или би при попису односно пријави свесно неистину казао, или би хотимично спречавао да се попис на време сврши, казниће се новчано од 50—1.000, динара или затвором од 1—20 дана. Поред тога осуђује се на накнаду трошкова за поновљени попис (чл. 6. Правилника.)

Чл. 11.

Ко од пописивача не изврши тачно поверили посао по упутствима које добије казниће се истом казном као по претходном члану.

Чл. 12.

Казне по овом Закону изриче кмет-правник Општине Београдске у корист Општинског Фонда за помагање сиротиње. Против његове пресуде има места жалби Првостепеном Суду у року од три дана.

Чл. 13.

Овај Правилник добија обавезну снагу када одобри Министар Унутрашњих Дела у споразуму са Министром Социјалне Политике.

Чл. 14.

Овај Правилник биће објављен у Београдским »Општинским Новинама.«

Председник
Београдске Општине,
М. Савчић, с. р.

Потпредседница
Београдске Општине
Д-р Милосав Стојадиновић, с. р.
Вој. Зајина, с. р.

На основу чл. 6. Закона од 11. марта 1929. године о изменама и допунама у Закону о Општинама у споразуму са Господином Министром Социјалне Политике одобравам овај Правилник.

Председник Министарског Савета,
Министар Унутрашњих Дела,
Почасни Аћутант Џ. В. Краља,
Дивизијски Ђенерал,

Пет. Живковић, с. р.

С. Бр. 1371.

1. априла 1929. год.
Београд.

Одлукама Суда А. Бр. 3859., 3860., 4491., и 4274., на основу чл. 103. Закона о Општинама, а у вези наредбе А. Бр. 3681., наређено је:

1.) Да Г. Др. Драгутин Радишић, шеф школских лекара, поред дужности, коју је примио од Г. Мићића, кмета Санитетског Одељења, прими и дужност Г. Мићића у одељењу за Социјалну Политику

2.) Да Г. Милорад Богдановић, Управник Општинских Добра, поред своје редовне дужности, прими и дужност шефа Таксено—Привредног Одсека, шефа Клничног Одсека шефа одсека Пијаце, и

3.) Да Г. Милан С. Поповић, инжињер Саобраћајног Одељења Општине Београдске, поред своје редовне дужности, прими и дужност у Одељењу за одржавање Чистоће, коју је до сада вршио Г. Димитрије Савић, инжињер Управе Трамваја и Осветљења.

БЕОГРАДАНИ!

Општина Града Београда одлучила је да на дан 15. априла тек. год. изведе општи попис становништва који је за нашу престоницу прека културна потреба. Захваљујући овлашћењу Закона и специјалном одобрењу Господина Председника Министарског Савета и Министра Унутрашњих Дела као и Господина Министра Социјалне Политике, та одлука одмах је извршена на начин што су учињене све припреме да се попис Београда и околине безусловно изврши 15. априла.

Крупни су разлози руководили Општинску Управу да приступи извршењу овог пописа.

Пре свега она је хтела да зна колико има Београђана и ко је све Београђанин. О броју становника престонице данас се само нагађа, докле је свестрани интерес да се добије тачна слика унутрашњег састава становника. Осим тога, за чланство у Београдској Општини узима се махом материјал из пописа од 1910. године, ма да је од тада нестало половина старих Београђана, а надшло их је много нових. Резултати овог пописа допринеће да се правилније и лакше регулишу питања чланова Општине Београдске, и да се уврсте међу чланове сви они који раније нису примљени било с обзиром на бирачке спискове или које друге узроке.

Општина хоће да зна колико има људи у сваком посебном насељу Београда и околини, да би на основу тога лакше могла извести колико је коме крају потребно воде, струје за осветлење и слично.

Исто тако општина тежи да упозна и ближи састав Београђана какви су по старости, по језику, по народности, по вери, по занимању. Примајући управу над Београдом она хоће, пре свега, да види ко све сачињава Београд, и да према томе оцени његове стварне потребе, чије ће свестрано задовољење чинити главну бригу у њеној целокупној делатности.

Ето, то су били у главном разлози који су руково-
дили општинску власт да нареди извршење овог пописа.
Подаци тога пописа неће се употребљавати ни за какве
друге до ли чисто културне сврхе. Овај попис извршује
Општина искључиво због својих сопствених статистичких
потреба, да би ближе упознала главне односе свега ста-
новништва и да му помогне што више, као што је то
иначе случај код свих сличних пописа.

Зато је, Београђани, дужност свију вас да најбрже
и најсавесније испуните формуларе, који ће вам бити
предати 13. и 14. априла према упутствима која се налазе
на формуларима и која ће вам лично дати одређени по-
писивачи.

Општина је овлашћена Законом да казни новчано
до 1.000 динара и затвором до 20 дана свакога онога који
не буде хтео дати тражене и истинске податке или би у
опште избегао од пописа. Али она верује, познавајући
предусретљивост Београђана према свима култур им
и иницијативама, да се неће у опште користити тим овлаш-
ћењем, јер су Београђани увек предњачили у испуњавању
својих дужности. У овом случају они ће нарочито помоћи
Општину у обављању пописа од кога очекујемо свестране
користи на привредно-социјалном, културном и нацио-
налном пољу.

Зато Општина изражава поново своју пуну наду да
од пописа нико неће избећи и да ће сваки казати сушту
и праву истину доприносећи тиме срећивању прилика у
опште на овој страни.

Напослетку скреће се пажња Београђанима на то да
они који не буду до 15. ов. м. добили пописне листе одмах
о томе непосредно обавесте Статистичко Одељење и то
усмено Бранкова улица бр. 2 или преко телефона бр.
23-94 односно 54-75.

Суд Општине Града Београда.

АБР. 7996
Априла 1929. год.
Београд.

НЕСЛУЖБЕНИ ДЕО

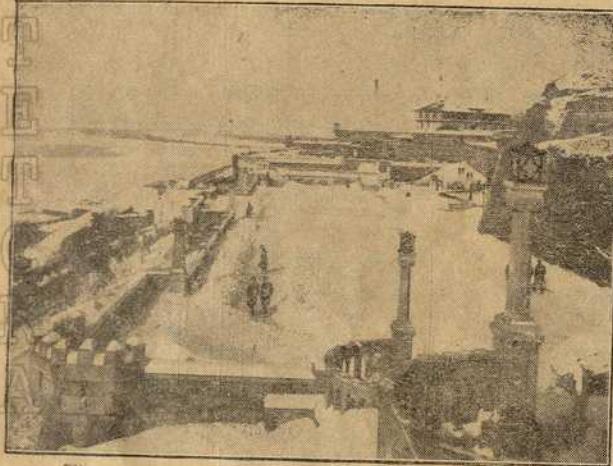
Слободан Ж. Видаковић

Наши паркови

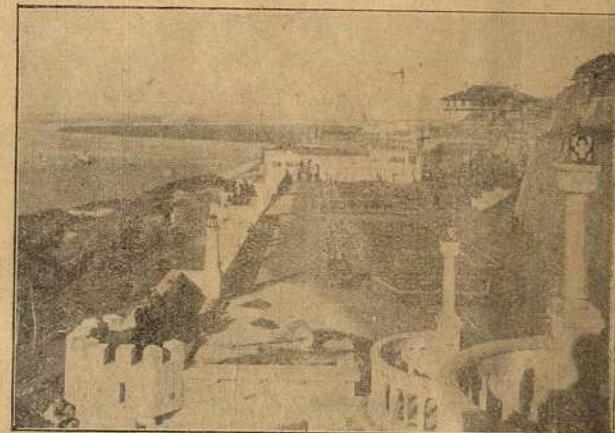
Једна сд највећих али и најсимпатичнијих брига модерне општинске управе јесу градски паркови. У великим људским центрима где сгромне масе људства живе збијене релативно на малом простору, паркови врше су деликатну функцију, коју врше плућа у човечијем организму. Они дишу, пружајући пам кисеоник и привлачећи из загушљиве варошке атмосфере угљен-диоксид, азот и знатан део атмосферске прашине. Шта то значи за Београд, који се још налази на најопаснијој раскрсници између

Европе. Споредно је да ли је Мак Конеј имао право кад је казао да су само Неапол и Цариград лепши природно од њега. Ово што је несумњиво, и у чему се слажу чак и наши непријатељи, јесте ванредно леп и питорескан положај наше Престонице.

Зато паркови имају свој крупни значај и са тог чисто естетског гледишта. Треба и кроз њих манифестијати своју културу, дорајност великим задацима балканској Пијемонта. Треба омогућити и својим грађанима и странцима, да

Калимегдан под снегом

Први дани пролећа на Калимегдану

модерне хигијенске вароши и запуштене оријенталске паланке, не треба парочито истицати. Он, и ако има близу 300.000 становника (са војском), нема ни приближно довољну површину шумовитих паркова. Према прорачуну компетентних хигијеничара Београд мора имати десет пута ововику пошумљених паркова колико их данас има, поред пошумљене целе периферије, и свих околних гребена, који би га заштитили од јаких ветрова и уравнотежили његову јако променљиву климу. Разуме се да само тај део хигијенског програма захтева и огромног труда и огромно материјалних жртава, али када је реч о здрављу београдских грађана и о спасавању Престонице и њеног подмлатка никакве жртве нису скупе, никакав напор није неблагодаран!

По општем мишљењу свих великих путописаца, Београд је једна од најлепших вароши

природне лепоте Београда и његовог чарбног изгледа ужијава не са неких оголелих пропланака, него са дивних тераса са колонадом античких стубова, са једног корзоа под венчачки издевеним аркадама; са лепих клупа, које утонуле у зеленилу изгледају као дражесни сепаре у Фолии Бержеу.

И ми смо па гајбољем путу да то све имамо на своме Калимегдану.

Поред овог естетског момента, има један други, много тежи, који нас испуњава зењом и счајањем. Београд је још и дан данас један од релативно најтуберкулознијих градова на свету. У томе правцу његова је тужна слава велика како у броју болесних, тако исто, а можда још и више, у броју умрлих од туберкулозе. А у тој тешкој и крвавој борби против ове несрће социјалне болести, на чијем челу и Општина, поред државе, мора да се

надају да своју пуну меру пожртвовања, једну од значајних улога играју јавни паркови.

Нарочито су са овог гледишта важни паркови у сиротињским крајевима, где је популација јако намножена, а хигијенски услови живота у малим становима тешки, често и опасни. За заштиту њиховог подмлатка безусловно су потребни паркови. Они не морају да представљају последњу реч баштенске технике, као рецимо Зелена Колона у Шенбруну и рунделе у Хајд Парку. Не! То већ улази у луксуз али шуме, што више шуме, што више ваздуха — то је постулат за здравље београђана.

Управа Београдске Општине је као нека краљевска влада у маломе. И она је ослобођена данас партизанских окова Општинских Одбора, који су се по једној болесној пракси изметнули или у партички апарат за изгласавање без размишљања, или у апарат за одрицање без разлога. И све је зависило једино од тога ко подноси предлог и ко гласа: опозиција или управа. Данас су руке слободне људима од иницијативе, мозговима од инвенције. Ако се раније није могла да спроведе једна паметна мисао, данас може. А та је мисао и лака и изводљива. Не захтева чак никакве нарочите издатке. Ствар је у овоме:

Да општинска Управа у договору са Министром Просвете и Патријархом, а по савету стручних привредника, изабере један дан, који ће прогласити за шумски празник Београда. Тога дана све школе све хумане установе, војска и грађани имају уз лепу процесију да засаде по један сектор по оголелим и истакнутим обронцима Београда. За две три наредне године Београд би имао неколико милиона садница. Багрем и американски јаблан најбрже расту. Они за пар година дају и врло снажно технички и горивно дрво. У долглом времену од десетак година Београд би решио један важан део свога здравственог питања, можда чак најважнији и најскупљи,

Најзад и педагошко-етична страна ове реформе била би у томе што би за Београдом — драговољно или силом закона — повеле се и друге вароши и села у држави.

Међуградска сарадња

Данас, када градови као економски, просветни и културни центри добијају све већи значај, по себи, силом прилика, ставља им се у дужност коренито проучавање и темељна обрада свију

грана делатности. Једна међусобна сарадња великог стила представља и неминовну потребу: организација и сређивање градских финансија, администрација, школство, уметност, подизање путева, зграда, изградња водовода, грађевинска политика, ватрогаство, здравство и остало, то су најактуалнија питања сваког града.

Многи градови, пролазили су кроз исте и сличне фазе свога развића, и у том свом развићу падали су у читав низ грешака и скупих експеримената док су дошли до извесних резултата, док су доспели до модерно организоване градске мунисиције, и на тај начин остварили су могућност свом правилном функционисању, и то једино захваљујући високом схватању послова и гиганској акцији кроз градске савезе.

На жалост, наши градови нису се баш много послужили искуствима великих европских центара и њихових градских савеза, који су од увек давали директиве за рад на свима пољима градске делатности.

Код нас, у колико се и помишљало на какву озбиљну акцију, није се дошло до резултата, јер писмо имали довољно истрајних и јаких воља и снага; а с друге стране у колико је било, њихова акција није нашла на одзив баш код оних који су били најкомпетентнији да поведу рачун овоме.

Колика је штета по градове, општине и области што и међу њима нема заједничке и међусобне сарадње, излишно је наглашавати, тим више што су њихови путеви готово једнаки и воде истом циљу. Колико штетних одлука једних на рачун других, колико одлука који пису у складу са принципима њихових односа најбоље се изражава у њиховим budgetima.

Сматрамо да срећан напредак и процват наших градова постизава се само путем свестране колаборације кроз радни Савез Југославенских Градова, које треба да окупи све наше снаге, сва наша знања, да се ту кристализују здрава гледишта и стварају корисне и плодне одлуке за све наше градове.

Наш Савез Градова није до данас дао никаквих позитивних резултата. Његов рад за сада се састоји из неколико скупштина, које за собом нису оставиле ништа позитивно јер, место да се на основу одлука скупштина развија рад, ми до данас писмо видели ни осетили никакву конструктивну и консеквентну делатност!

На Међународном Конгресу Градова који је прошлог месеца одржан у Севиљи, и на коме су узели учешћа и Луксембург и још неке мање државице, Савез Југославенских Градова, изгледа, није имао своје званичне делегате и референте. Престоничка Општина, упутила је два своја представника. Они су се ових дана вратили из Шпаније и они ће, свакако, изложити своје реферате, утиске и поднети извештај о донетим закључцима на овом Конгресу, који је имао не мали значај.

Мардохaj.

Комуналне занимљивости широм света

Зграда са 42 спрата у земљи — Зидање ће коштати 620 милиона динара

Токио, главни град Јапана, био је већ неколико пута жртва земљотреса. 1923. земљотрес је у њему порушио двадесет од сто зграда и убио преко 250.000 становника. Нарочито су страдале државне зграде, чија је висина била слична америчким облакодерима.

Да их опет не би изненадила једна оваква катастрофална грозница земље, општински преставници Јапанске престонице повели су научно-популарну дискусију о заштити великих зграда од будућих земљотреса.

После дугих дискусија, Председништво Општине прихватило је предлог архитекте Цинга за подизање подземних зграда.

Прва палата, према плану Цинговом, биће за државне лабораторијуме као и за смештај свих научних институција са скупоценим апаратима.

Ова подземна палата дике се на 42 спрата, која ће заузети дубину од 285 метара. Главни значај и осигураник овог подземног здања биће бескрајно окно са челичном скелом, у коме би били распоређени поједини спратови.

Просторије ће стално бити осветљене електриком, а свеж пазух ће се добављати нарочитим пријемним вентилаторима.

Уређај целог овог земљодера, овог модерног критичњака у грудима земље, биће на углед америчким облакодерима, са специјалним дизајнама за омогућавање кретања големог броја чиновника, какав ће овде бити.

Архитекта Цинга предвидео је све потребе овог подземног здања, и верује да ће наука и овог пута побећити природу!

Праг се јако развија — У порасту становништва као и подизања

Од свих европских градова Праг се после рата пајздравије развијао. Ма да ни њега није могла да мимође судбина раштрканости и развијања у несразмерну ширину.

Праг је за последње две године добио и највећи број нових кућа. Према званичној статистици до краја 1928. године подигнуто је у Прагу 8642 нове зграде.

У тим кућама је укупно 24.149 становица са једном собом, 9.550 са две, 4.100 са три, 940 са четири и свега 52 стана са пет и више соба.

Породичних кућа је подигнуто 3.420, и то све на периферији, где су никли читави нови кварти, врло хигијенски са баштама и пошумљеношћу. Трамвајско аутобуско предузеће се постарало, да ти нови квартови имају добру везу са центром Прага, и ако се у том погледу још није могло постићи идеално стање.

Сада се, у режији неких приватних друштава, подижу још два квarta у баштама, и то по једном колективном плану.

Према статистичким податцима других Европских градова, Праг је тукао рекорд у своме подизању. Овоме је највише допринела криза становица, која је после рата највише и погодила Праг. Затим, Праг је за последњих неколико година порастао са 240.000 становника, а у своја здања примио је и сва државна надлежности, која су у њему смештена по формирању државе Чехословачке.

Проблем Саобраћаја у великим центрима — Чикаго добија три мреже подземних железница

Проблем саобраћаја у великим културним центрима Европе стално је на дневном реду. Ни многобројне трамвајске мреже, ни унакрштане линије траспратних аутобуса — све то није могло да реши ово питање. Лондон и Париз, Рим као и Москва — сви они пате од запуштености улице, која је на многим местима простио непроходна због блокаде аутобуса, такси-а и трамваја!

Тај исти проблем оживљавања саобраћаја дошао је сад и у Америци. Од њега пати највише Чикаго. Колико је озбиљан и тежак проблем — најбоље сведоче организоване кампање, које данас пословни људи Америке воде против уличног саобраћаја. У земљи, где се дневно фабрикују милиони аутомобила, пословни свет устао је против њих, оглашујући их као непрактичне за животну кошницу једне великоварошке улице!

Целокупна ова кампања види једини спас регулисан саобраћај у изградњи подземне жељезнице са што већом и многострукијом мрежом. Ово питање је пајзад узела у расправљање и општина Чикага, и на последњој седници пленума одлучила да подигне још три нове мреже подземних жељезница.

У овом скупом послу општину ће материјално помоћи све привредне корпорације, које су у осталом и биле главни иницијатор овог стварања подземног саобраћаја Чикага.

Прорачуни за ове подземне жељезнице, чије ће мреже бити многобројне и јако укристене, нису још готове, али иду у баснословне суме!

Општинске таксene марке Града Београда

До сада је било уобичајено, да грађани који се обраћају разним оделењима и установама Општине Београдске морају таксе на молбе, представке, решења и одобрења полагати у готовом новцу. За овај је посао било одређено неколико чиновника, који су примали таксе, закодећи у таксene књиге висину таксе и др. а исто означујући и на самим документима.

Како би се омогућило грађанству и осталом пословном свету да брзо обави своје послове и да би се упростила администрација, Општински Суд одлучио је, да оштампа нарочите таксene марке разних вредности, које ће, уз кауцију, давати овд. продавцима марака или на који други целисходан начин. На овај начин постићи ће се брзи и директан поступак у извршењу предмета. Чим Министар Финансија буде ово одобрио, приступиће се изради марака. Поред градских општина у иностранству, овај начин наплате такса усвојен је у Загребачкој Општини.

М. В.

ПРАКТИЧНЕ БЕЛЕШКЕ

Рад општинских амбуланти

Извештава се грађанство, да од 8. ов. м. важи следећи распоред рада по општинским амбулантама:

1). У Централној амбуланти, ул. Краља Милана 61, поред сталног лекарског прегледа унутрашњих болести и превијања радиће:

а) специјалиста за хирургију, од $7\frac{1}{2}$ — $8\frac{1}{2}$ пре подне и од 4— $6\frac{1}{2}$ по подне;

б) специјалиста за очне болести од 10— $12\frac{1}{2}$ часова пре подне;

2.) У амбуланти у Средачкој ул. бр. 2 (угао Краља Александра и Средачке преко пута Студеничког Дома) радиће:

а) специјалиста за дечје болести од 2— $4\frac{1}{2}$ часа по подне у исто време ради и кварц-лампа;

б) специјалиста за женске болести и порођаје од $4\frac{1}{2}$ —7 часова по подне;

3.) У амбуланти ул. Војводе Мишића бр. 3 — код „Мостара“ радиће:

а) специјалиста за кожне и венеричне болести за женске од 9—11 часова пре подне за мушки од 6—8 часова по подне.

Амбуланте у Кнез Милетиној улици, Кађорђевој улици и на Крагујевачком Друму укидају се.

Власник Општина Београдска. — Уредник: Слободан Видаковић, референт за штампу Општине Града Београда, улица Јевросиме Мајке бр. 2.

Из Статистичког Одељења

Позивају се сви они грађани, који су у току 1928. год. тражили упис или исправку у Бирачке спискове Општине Београдске, да одмах предстану статистичком Одељењу — Бранкова бр. 2 ради пријема својих докумената.

Документа се могу добити сваког дана, за време канцелариског рада.

Санитетска наредба

Према наређењу Физиката Управе Града Београда умољавају се сви лекари и установе, да сва заразна оболења као и оболења од грипа (ако се појави у епидемијском облику) пријављују Санитетском Одељењу Општине Града Београда на телефон 30-31 да би се могле благовремено предузети потребне мере као: дезинфекције просторија, изолације и др.

Писмene пријаве накнадно слати редовним путем Санитетском Одељењу Општине Београдске, Југовића ул. бр. 1/III спрат. (где се могу добити и потребни формулари).

Рибарске базене у оправку

Грађевинско Одељење Општине београдске даје у оправку рибарске базене на пијацима у Господар Јовановој улици и на Зеленом Венцу путем понуда.

Зainteresовани нека се обрате у Одељењу Југовићева ул. бр. 1/III спр. где ће добити потребне податке.

Понуде таксиране поднети до 10. априла т. г.

Из канцеларије Грађевинског Одељења ГОБР: 982/29.

Бр. 2169/295

Оправке зграда и купатила

Грађевинско Одељење Општине београдске даје у оправку зграду у дворишту Дунавске Основне школе и оправку хладног купатила на Сави, путем понуда.

Зainteresовани нека се обрате у Одељењу, Југовића ул. бр. 1/III спрат, где ће добити потребне податке.

Понуде таксиране поднети до 10. априла т. г.

Из канцеларије Грађевинског Одељења ГОБР 934/29, ГОБР: 992/29 и ГОБР: 989/29.